

День слов'янської писемності та культури

24.05.2023

*В вас мудрість вічна і любов жива...
А хтось же вас народжував, слова,
Хтось ті суцвіття звуків винаходив,
Що стали потім мовами народів.*
С. Тельнюк

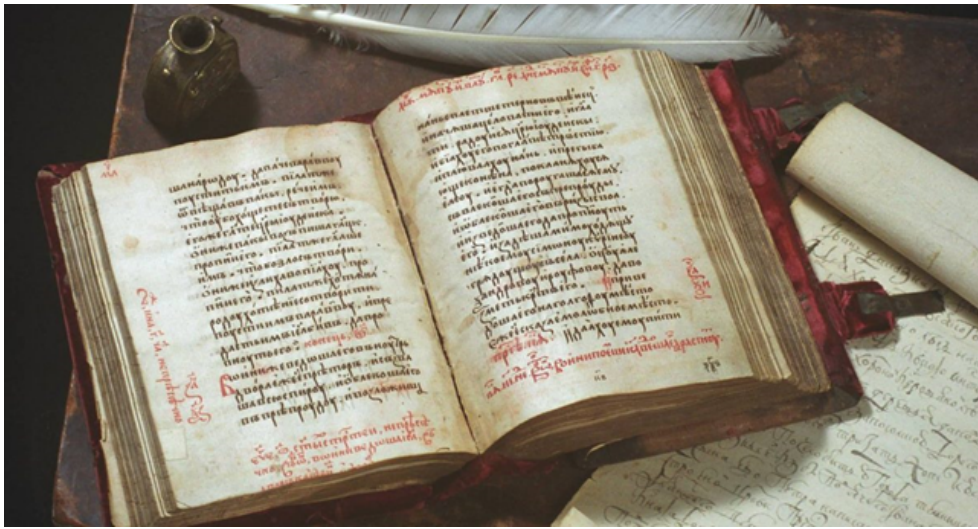
24 травня науковці різних країн відзначають День слов'янської писемності й культури. Це свято приурочують до дня вшанування пам'яті святих рівноапостольних Кирила і Мефодія – слов'янських просвітителів та провідників християнства.

Кирило (мирське ім'я Костянтин) і його найстарший брат Мефодій народилися у IX столітті в місті Солунь (нині Салоніки, Греція) в сім'ї воєначальника.

Кирило створив слов'янську абетку на основі грецької, яку, щоб передати фонетичні особливості слов'янської звукової системи, суттєво змінив, доповнивши новими літерами, запозиченими з глаголиці. Цей алфавіт поширився у східних і південних слов'ян, отримавши на честь засновника назву «кирилиця».

Одночасно зі створенням абетки брати працювали над перекладом зі старогрецької мови на старослов'янську Євангелія та Псалтиря. Загалом Кирило й Мефодій переклали значну кількість книг, що стало передумовою започаткування слов'янських літературних мов і книжкової справи. Найдавнішою точно датованою кириличною книгою є давньоруське Остромирове Євангеліє (1057)

Уперше День слов'янської писемності і культури було відзначено у 1863 році на честь 1000-річчя створення слов'янської абетки.

Початком офіційного відзначення цього свята на державному рівні в нашій країні став Указ Президента України від 17 вересня 2004 року в якому підтримуючи ініціативу Національної академії наук України, громадських та релігійних організацій день 24 травня встановлено Днем слов'янської культури і писемності.

Із Днем слов'янської писемності і культури у Хмельницькому національному університеті асоціюється кафедра слов'янської філології, яка здійснює підготовку здобувачів за 3 освітніми програмами першого (бакалаврського) рівня вищої освіти: «Філологія. Слов'янські мови та літератури (переклад включно), перша – польська», «Польська мова і література, друга мова – англійська», «Середня освіта (Мови і літератури (польська, українська)» та 1 ОПП другого (магістерського) рівня вищої освіти: «Філологія. Слов'янські мови та літератури (переклад включно), перша – польська». На кафедрі працюють викладачі-полоністи та українці.

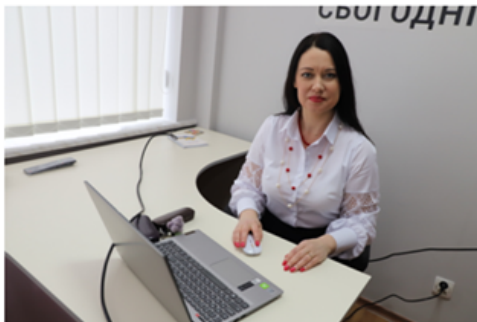

2023 рік для кафедри слов'янської філології ювілейний, адже їй виповнилося 10 років. За цей період кафедра має вагомі досягнення і значні здобутки:

- викладачами розроблено навчально-методичне забезпечення обов'язкових та вибіркових освітніх компонентів (понад 70) за усіма ОПП. До речі, популярність польської мови помітно зростає, адже цьогогоріч вільний вибір для вивчення цієї мови здійснили понад 200 здобувачів різних спеціальностей ХНУ;

- викладачі керують навчальними, перекладацькими, виробничими, педагогічними практиками з полоністичних та українознавчих спеціальностей першого (бакалаврського) та другого (магістерського) рівнів вищої освіти;
- кафедра активно здійснює науково-дослідницьку роботу: ще 2015 року започатковано збірник наукових праць «Славістичні студії: лінгвістика, літературознавство, дидактика» (на сьогодні 12 випусків) + 3 видання за матеріалами проведених конференцій;
- кафедра стала організатором і провела 5 міжнародних українсько-польських науково-практичних конференцій (2024 року запланована 6-а) та 6 студентських наукових конференцій (сьогодні проводиться 7-а), а також щорічно проводить методичні об'єднання для вчителів-полоністів Хмельницької області й України;
- викладачі написали та опублікували понад 250 статей у міжнародних та українських наукометричних базах даних; за ці роки студенти кафедри здійснили 480 публікацій у збірниках наукових праць;
- викладачі кафедри за ці роки взяли участь у понад 220 конференціях міжнародного, всеукраїнського, регіонального рівнів; а студенти різних років навчання 480 разів ставали учасниками конференцій різних рівнів;
- кафедра 8 разів виграла гранти на реалізацію міжнародних українсько-польських проєктів (за підтримки Канцелярії Президента Республіки Польща, Фондації «Допомога полякам на Сході» та у співпраці із Товариством «Інтеграція Європа-Схід»), результатом яких стало поповнення навчально-методичної та матеріально-технічної бази кафедри, а також щорічні міжнародні мовні та педагогічні практики у різних містах Польщі. Також, за можливості, завжди долучається до участі у спільних проєктах з іншими ЗВО України та Польщі, реалізуючи програми міжнародної мобільності, підвищення кваліфікації тощо;
- кафедра щорічно є організатором регіональних етапів Міжнародних олімпіад із польської мови і літератури, історії Польщі (під керівництвом Головного комітету олімпіади польської мови та літератури при Інституті літературознавчих досліджень Польської академії наук та за підтримки Генерального консульства Республіки Польща у Вінниці). Участь в олімпіадах беруть і школярі ЗЗСО, і студенти ХНУ, які стають переможцями і відзначаються на міжнародному рівні;
- кафедра щорічно є організатором проведення регіонального етапу Всеукраїнського диктанту з польської мови (за підтримки Фондації «Свобода і демократія» (Варшава), участь у якому беруть різновікові особи, що змагаються у грамотності з польської мови. Різними роками позмагалися у знаннях з польської мови ХНУ об'єднував від 100 до понад 300 учасників;
- кафедра має потужну матеріально-технічну базу – Українсько-польський центр європейської інтеграції (який є лабораторією навчання польської мови); кабінет слов'янських мов та методик викладання; кабінет методики навчання польської та української мови та літератури – Лабораторію Нової української школи – усі приміщення повністю оснащені сучасним технічним обладнанням та новою навчально-методичною літературою;
- студенти є активними відвідувачами гостьових лекцій із полоністики та україністики провідних науковців ЗВО Польщі та України, а також учителів-практиків із ЗЗСО (близько 90 відвіданих занять);
- студенти кафедри здійснюють активну навчальну діяльність та реалізують програми академічної мобільності за міжнародними програмами академічних обмінів, зокрема NAWA, – близько 30 студентів різних ОПП та рівнів навчання;
- велика активність студентів у неформальній та інформальній освіті, що стає додатковим засобом навчання, а також результатом перезарахування елементів навчання із освітніх компонентів ОПП, що є потужним засобом мотивації до здобуття освіти;
- викладачі постійно підвищують кваліфікацію із навчальних дисциплін, які забезпечують, та із загальних питань освітнього процесу у зарубіжних та українських ЗВО, організаціях, установах (165 стажувань і підвищень кваліфікації);

- на кафедрі також проходили стажування (підвищення кваліфікації) 8 викладачів (з польської та української філології і дидактики) українських ЗВО;
- 9 викладачів кафедри отримали другу вищу освіту відповідно до забезпечення освітньо-професійних програм кафедри;
- останніми роками 1 викладач кафедри захистила кандидатську дисертацію із методики навчання польської мови, 1 викладач закінчила навчання в аспірантурі зі слов'янських (польської) мов (готується до здобуття ступеня кандидата філологічних наук), 2 викладачі прикріплені здобувачами наукового ступеня кандидата педагогічних наук із методики навчання польської мови; 2 викладачі працюють над докторськими дисертаціями з української мови та методики її викладання;
- студенти є активними ініціаторами проведення різноманітних культурно-мистецьких заходів у ХНУ. Кафедра започаткувала й уже третій рік поспіль проводить конкурс поетичного слова польською мовою «Зустріч з поезією», до якого доєднуються не лише студенти, а й учасники-учні ЗЗСО Хмельницької області; студенти беруть участь і є призерами у конкурсах інших ЗВО України; є учасниками студентського самоврядування та фокус-груп тощо;
- кафедра співпрацює із зарубіжними та українськими стейкхолдерами (укладено понад 50 угод із ЗВО, ЗЗСО, мовними школами, громадськими організаціями, у рамках яких здійснюється навчально-методична та наукова співпраця);
- випускники кафедри – успішні вчителі, викладачі, перекладачі, працівники організацій та установ, що потребують послуг українсько-польського перекладу;
- викладачі кафедри є членами наукових організації України, методичних об'єднань учителів-полоністів, членами журі МАН, конкурсів, олімпіад, рецензентами наукових та навчально-методичних праць, опонентами дисертацій, розробниками та лекторами курсів підвищення кваліфікації тощо;
- цього року кафедра успішно пройшла акредитацію ОПП «Середня освіта (Мови і літератури (польська, українська))», про що видано сертифікат Національного агентства забезпечення якості вищої освіти;
- викладачі кафедри та студенти систематично отримують різні відзнаки університетського, міського, обласного, всеукраїнського та міжнародного рівнів. Кафедра за цей період відзначена 8 Грамотами ректора ХНУ за 1,2,3 місця у загальноуніверситетському рейтингу кафедр ХНУ;
- кафедра слов'янської філології завжди відкрита до обміну досвідом, врахування пропозицій щодо покращення освітнього процесу на ОПП, надання консультативної допомоги, здійснення наукової, методичної діяльності у рамках розвитку українського та міжнародного співробітництва.

Усіх зацікавлених історією, діяльністю кафедри та перспективами співпраці – запрошуємо відвідати сайт кафедри слов'янської філології ХНУ: <https://ksf.khmnu.edu.ua/>

Тож у День слов'янської писемності і культури хочемо побажати кафедрі слов'янської філології подальшого росту, успіхів й удачі у всіх справах освітнього процесу; нових планів і їх реалізації; завжди позитивної співпраці задля формування професійних компетентностей майбутнього фахівця, власного саморозвитку й досягнення нових вершин на благо розвитку університету й України!

Щиро вітаємо усіх із Днем слов'янської писемності й культури! Пам'ятаймо, що культура та мова є безцінним надбанням людства, дзеркалом, яке відображає душу народу, його історію, звичаї, уподобання.

Відділ зв'язків з громадськістю

Загальні питання: centr@khnmu.edu.ua
Публікація матеріалів: press@khnmu.edu.ua

Центр кар'єри

Скринька довіри

Цивільний захист

Пожежна безпека

Охорона праці

Хмельницький національний університет, 2023